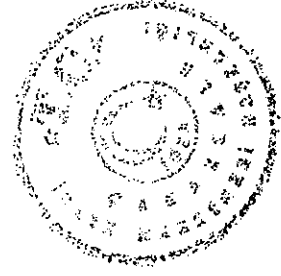

T.C.
ÇANAKKALE
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2011/1225
KARAR NO : 2013/535

DAVACI : ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI ÇANAKKALE ŞUBE
BAŞKANLIĞI
Cevatpaşa Mah. Ziveriye Sk. No.16 Merkez/ÇANAKKALE

DAVALI : GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI /ANKARA
VEKİLİ : HUKUK MÜŞAVİRİ SAKİNE ÇOĞALAN-Aynı Adreste

DAVANIN ÖZETİ : Çanakkale İli, Biga İlçesi, Hamdibey Mahallesi, 8 ada, 11, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21 ve 23 parsellerde kayıtlı toplam 5,8994 hektar alanın tarım dışı amaçla kullanılmasının uygun olduğuna ilişkin Toprak Koruma Kurulu'nun 07.07.2011 gün ve 2011/7 sayılı kararı uyarınca anılan taşınmazların tarım dışı amaçla kullanılmasına izin verilmesine ilişkin 21.10.2011 gün ve 1350 sayılı Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı işleminin; hukuka aykırı olduğu, tarımsal bütünlüğün bozulacağı, tarım alanlarının bir kez amaçları dışında kullanıldığında tekrar tarıma kazandırılmasının zor olacağı, imara açılacak alternatif alanlar bulunduğu, imara açılması planlanan parsellerin verimli tarım arazilerinden oluştuğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Usül yönünden; davacı tarafından dava konusu işlem ya da işlemlerin net olarak ortaya konulmadığı, esas yönünden ise; dava konusu işlemin mevzuat çerçevesinde hazırlanan olumlu ön işlemlerin akabinde kamu yararı gözetilerek tesis edildiği ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

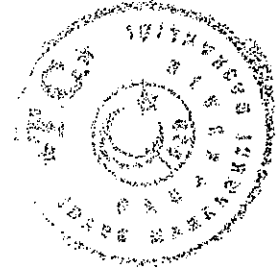
TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Çanakkale İdare Mahkemesi'nce, davalı idarenin usule ilişkin itirazı yerinde görülmeyerek dava dosyasındaki bilgi ve belgeler incelendikten sonra işin gereği görüldü;

Dava, Çanakkale İli, Biga İlçesi, Hamdibey Mahallesi, 8 ada, 11, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21 ve 23 parsellerde kayıtlı toplam 5,8994 hektar alanın tarım dışı amaçla kullanılmasının uygun olduğuna ilişkin Toprak Koruma Kurulu'nun 07.07.2011 gün ve 2011/7 sayılı kararı uyarınca anılan taşınmazların tarım dışı amaçla kullanılmasına izin verilmesine ilişkin 21.10.2011 gün ve 1350 sayılı Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinde, mutlak tarım arazisinin; ülkesel, bölgesel veya yerel önemi bulunan, hâlihazırda tarımsal üretimde kullanılan veya bu amaçla kullanıma elverişli olan arazi, dikili tarım arazisinin; mutlak ve özel ürün arazileri dışında kalan ve üzerinde yöre ekolojisine uygun çok yıllık ağaç, ağaçlık ve çalı formundaki bitkilerin tarımı yapılan, ülkesel, bölgesel veya yerel önemi bulunan arazi, sulu tarım arazisinin; tarımı yapılan bitkilerin büyüme devresinde ihtiyaç duyduğu suyun, su kaynağından alınarak yeterli miktarda ve kontrollü bir şekilde karşılandığı arazi olduğu, 10. maddesinde; tarım arazilerinin, bu Kanunda belirtilen istisnalar hariç olmak üzere, arazi kullanım plânlarında belirtilen amaçları dışında kullanılmayacağı, 13. maddesinde ise; "Mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri, dikili tarım arazileri ile sulu tarım arazileri tarımsal üretim amacı dışında kullanılamaz. Ancak, alternatif alan bulunmaması ve Kurulun uygun görmesi şartıyla; a) Savunmaya yönelik stratejik ihtiyaçlar, b) Doğal afet sonrası ortaya çıkan geçici yerleşim yeri ihtiyacı, c) Petrol ve doğal gaz arama ve işletme faaliyetleri, ç) İlgili bakanlık tarafından kamu yararı kararı alınmış madencilik faaliyetleri, d) Bakanlıklarca kamu yararı kararı alınmış plân ve yatırımlar, e) Kamu yararı gözetilerek yol altyapı ve üstyapısı faaliyetlerinde bulunacak yatırımlar, f) Enerji Piyasası Düzenleme

T.C.
ÇANAKKALE
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2011/1225

KARAR NO : 2013/535

Kurumunun talebi üzerine 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca yenilenebilir enerji kaynak alanlarının kullanımı ile ilgili yatırımları, g) Jeotermal kaynaklı teknolojik sera yatırımları, için bu arazilerin amaç dışı kullanım taleplerine, toprak koruma projelerine uyulması kaydı ile Bakanlık tarafından izin verilebilir. Bakanlık bu yetkisini valiliklere devredebilir. Mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri, dikili tarım arazileri ile sulu tarım arazileri dışında kalan tarım arazileri; toprak koruma projelerine uyulması kaydı ile valilikler tarafından tarım dışı kullanımlara tahsis edilebilir. Tarımsal amaçlı yapılar için, projesine uyulması şartıyla ihtiyaç duyulan miktarda her sınıf ve özellikteki tarım arazisi valilik izni ile kullanılır. Birinci fıkranın (c) ve (ç) bentleri kapsamında izin alan işletmeciler, faaliyetlerini çevre ve tarım arazilerine zarar vermeyecek şekilde yürütmekle ve kendilerine tahsis edilen yerleri tahsis süresi bitiminde eski vasfına getirmekle yükümlüdürler. Bu madde kapsamında valiliklerce verilen kararlara yapılan itirazlar, Bakanlık tarafından değerlendirilerek karara bağlanır. Tarım arazilerinin korunması ve amaç dışı kullanımına dair uygulamaların usûl ve esasları tüzükle düzenlenir." hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; Çanakkale İli, Biga İlçesi, Hamdibey Mahallesi'nde bulunan ve Çanakkale-Bursa yolunun Şahinbey Köy yolu ile Çavuşköy yolu arasında kalan tarım arazilerinde "Konut Dışı Kentsel Çalışma Alanı" olarak ilave imar planı yapabilmek amacıyla Biga Belediyesi'nce Toprak Koruma Kurulu'ndan izin istenildiği, Toprak Koruma Kurulu'nun 08.08.2007 gün ve 2007/6 sayılı kararıyla anılan taşınmazlar üzerinde imar planı yapılmasının uygun bulunması üzerine anılan işlemin iptali istemiyle Mahkememizin 2007/39 esasına kayden dava açıldığı, Mahkememizin 11.03.2008 gün ve E:2007/39, K:2008/95 sayılı kararıyla, "Konut Dışı Kentsel Çalışma Alanı" olarak belirlenen araziye neden ihtiyaç duyulduğu ve imar planı tadilatı ile nelerin amaçlandığı, idarenin ihtiyaç duyduğu arazinin büyüklüğünün tam olarak ortaya konulmadığı ve alternatif arazi hususundaki çalışmaların yetersiz olduğu gerekçesiyle söz konusu işlemin iptaline karar verildiği, anılan karar sonrasında Biga Belediyesi'nin 04.08.2010 gün ve 905 sayılı yazısıyla, yine aynı bölgedeki 8 ada, 11, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21 ve 23 parsellerde kayıtlı toplam 5,899 hektar alanın tarım dışı amaçla kullanılmasına izin verilmesi istemiyle Toprak Koruma Kurulu'na başvurulduğu, yukarıda bahsedilen Mahkememiz kararının Danıştay 10. Dairesi'nin 29.12.2010 gün ve E:2010/2185, K: 2010/11550 sayılı kararıyla onanması sonrasında Toprak Koruma Kurulu'nca Biga Belediyesi talebinin gündeme alınmasına karar verildiği, Toprak Koruma Kurulu'nun 07.07.2011 gün ve 2011/7 sayılı kararıyla tarım dışı amaçla kullanılması talebinin uygun olduğuna karar verildiği, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu'nun 13. maddesinin (d) bendinde sayılan şartların sağlandığı gerekçesiyle Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın 21.10.2011 gün ve 1350 sayılı kararıyla da tarım dışı kullanıma izin verilmesi üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Uyuşmazlıkta, davaya konu arazinin tarımsal açıdan hangi vasıfta olduğu, arazinin bulunduğu yörede imar planı ile "Konut Dışı Kentsel Çalışma Alanı" olarak belirlenebilecek başka alternatif alan bulunup bulunmadığı, arazinin bulunduğu yörenin ve halkın ekonomik, sosyal kültürel gereksinimleri gibi konular göz önünde bulundurularak, ilgili taşınmazların "Konut Dışı Kentsel Çalışma Alanı" kullanım amacıyla imar planı yapımı için tarım dışı amaçla kullanılmasında kamu yararı bulunup bulunmadığı hususlarının ortaya konulması amacıyla, taşınmazların bulunduğu mahalde, bilirkişiler Yrd. Doç. Dr. Muharrem YETİŞ (Ziraat Mühendisi), Yrd.Doç.Dr. Arzu BAŞARAN UYSAL'ın (Şehir ve Bölge Plancısı), Yrd.Doç.Dr.Mehmet Ali YÜCEL'in (Harita Mühendisi) katılımı ile 15.02.2013 gününde yapılan keşif ve bilirkişi incelemesi sonucu düzenlenen bilirkişi raporunda özetle; dava konusu taşınmaz topraklarının, Arazi Kullanım Kabiliyet Sınıflamasına göre I. sınıf (Birinci Sınıf) tarım toprakları niteliğinde olduğu, 2009 yılında onaylanan 1/5.000 ve 1/1.000 ölçekli imar planları ile Biga İlçesi'nin kuzeyinde, Çanakkale-Bursa karayolu üzerinde yeni konut dışı kentsel çalışma alanlarının planlandığı, bu alanların henüz yeterli doluluk oranına ulaşmadığı, bu nedenle imar planı ile "Konut Dışı Kentsel Çalışma Alanı" olarak belirlenebilecek ve kullanılabilir başka

T.C.
ÇANAKKALE
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2011/1225

KARAR NO : 2013/535

alternatif alanlar bulunduğu, "Konut Dışı Kentsel Çalışma Alanı" (K.D.K.Ç.A) fonksiyonunun, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun 13. maddesinde kamu yararı olarak tanımlanan fonksiyonlar içerisinde yer almadığı, K.D.K.Ç.A.'nın ticari faaliyetleri kapsayan bir fonksiyon olduğu, tarım topraklarının korunmasının ise kamu yararının sağlanmasına yönelik olduğu, söz konusu taşınmazların imara açılmasının, diğer taşınmazların da imara açılması yönünde teşvik edici olacağı, sonuç olarak, dava konusu alanların tarım dışı amaçla kullanımının, tarım topraklarının bütünlüğünü bozacağı için mevzuata ve kamu yararına uygun olmadığı hususlarının ifade edildiği görülmüştür.

Bilirkişi raporu taraflara tebliğ edilmiş olup bilirkişi raporuna davalı idare tarafından yapılan itiraz yerinde görülmemiş, bilirkişi raporunda yer alan açıklamalar, yapılan analizler, ulaşılan sonuçlar ve kanaatler Mahkeme heyetince de kabul edilmiş ve rapor hükme esas alınabilecek nitelikte bulunmuştur.

Bu durumda, dava dosyasında mevcut bilgi ve belgelerle, konuya ilişkin mevzuat ve bilirkişi raporunun birlikte değerlendirilmesinden; I. sınıf tarım arazisi vasfındaki davaya konu taşınmazların bulunduğu yörede, planlanan amaçla ilgili alternatif alanlar bulunduğu, söz konusu uygulamanın kentin doğal kaynaklarını kaybetmesine yol açacağı anlaşıldığından, söz konusu taşınmazların "Konut Dışı Kentsel Çalışma Alanı" olarak planlanabilmesi için tarım dışı amaçla kullanılmasının uygun olduğuna ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu işlemin iptaline, aşağıda dökümü yapılan 3.012,70-TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, keşif ve bilirkişi avansından artar miktar ile artan posta ücretinin hükmün kesinleşmesi sonrasında davacıya iadesine, kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere, 05.08.2013 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

Başkan Vekili
ÖZCAN ŞEVİK
101808

Üye
ENES BİR
107189

Üye
ERKİN GÜLSEVEN
107210

YARGILAMA GİDERLERİ

Başvurma Harcı :	18,40 TL
Karar Harcı :	18,40 TL
Y.D. Harcı :	30,30 TL
Keşif Harcı :	148,55 TL
Keşif ve Bilirkişi Gideri :	2.550,00 TL
Posta Gideri :	247,05 TL

TOPLAM : 3.012,70 TL

